



Bedriftsundersøkelsen 2021

NAV Vestfold og Telemark

20. mai 2021

HOVEDKONKLUSJONER

NAVs bedriftsundersøkelse kartlegger etterspørselen etter arbeidskraft i de ulike næringene både i landet og i fylkene. I tillegg estimeres mangelen på arbeidskraft både i næringer og for ulike yrker.

Årets bedriftsundersøkelse viser at bedriftene i stor grad er optimistiske, til tross for at koronapandemien fortsatt preger hverdagen til mange. Fjorårets resultater (BU 2020) ble samlet inn rett før landet stengte og resultatene ble derfor lite relevante. Resultatene samlet inn i perioden 16.februar – 26.mars 2021, noe som betyr at det har vært strenge smittevernstiltak i perioden bedriftene har svart. Vi har fortsatt høy arbeidsledighet, både i Norge og i Vestfold og Telemark, og det er knyttet stor usikkerhet til når vi har vaksinert befolkningen for COVID-19. Til tross for dette viser resultatene fra årets bedriftsundersøkelse at bedriftene både i Norge og i Vestfold og Telemark er positive til fremtiden. Det er store variasjoner mellom bransjene.

23 prosent av bedriftene forventer å øke antall ansatte i sin bedrift det kommende året, mens 12 prosent forventer å nedbemanne. Resten av bedriftene forventer en uendret situasjon det kommende året. Dette gir en netto forventning på 11 prosent vekst? det kommende året.

På landsbasis er det kun ett fylke som har en lavere forventning enn Vestfold og Telemark. Størst optimisme finner vi blant bedriftene i Nordland som har en netto forventning på 19 prosent. Lavest forventning har bedriftene i Møre og Romsdal med en netto forventning på 9 prosent.

De mest optimistiske næringene er blant annet bergverksdrift og utvinning, informasjon og kommunikasjon og industri. Innen industri er det stor variasjon. Bedriftene innen produksjon av elektriske og optiske varer er veldig optimistiske, men treforedling og produksjon av tekstil og lærvarer er nøytrale. De tre næringene med en negativ netto forventning er undervisning og offentlig forvaltning, samt helse og sosialtjenester. Disse gruppene har hatt et økt behov for arbeidskraft under koronapandemiene og forventer nok ikke ha like stort behov for arbeidskraft fremover når pandemien tar slutt.

19 prosent av bedriftene har problemer med å rekruttere relevant arbeidskraft. Rekrutteringsproblemene er størst innen helse- og sosialtjeneste, industri samt bygge- og anleggsvirksomhet. Det estimeres at bedriftene i Vestfold og Telemark har en mangel på 3 430 personer. Det er størst mangel på sykepleiere, tømrere og snekkere.

Innhold

NAVs bedriftsundersøkelse	3
Datagrunnlaget for NAV Vestfold og Telemark	3
Spørsmålsformulering	3
Situasjonen på arbeidsmarkedet i Vestfold og Telemark	5
Sysselsetting i næringene	5
Ledighet.....	5
Bedriftenes forventninger	7
Mislykket rekruttering	10
Arbeidskraftsbehovet i Vestfold og Telemark	14
Arbeidskraftbehov - næring	14
Arbeidskraftbehov - yrker	15
Bygg og anlegg.....	16
Helse- og sosialtjeneste	16
Varehandel og motorvognreparasjoner	16
Eiendomsdrift, forretningsmessig og faglig tjenesteyting.....	17
Industri	17
Overnatting og servering	17
Informasjon og kommunikasjon.....	17
Koronasituasjonen	19
Referanser.....	20
NAVs bedriftsundersøkelse 2021	21
Kartlegging av arbeidsmarkedet.....	21

NAVs bedriftsundersøkelse

Bedriftsundersøkelsen er en landsomfattende årlig undersøkelse i regi av Arbeids- og velferdsdirektoratet som gjennomføres for 28. gang. Før etableringen av NAV ble undersøkelsen gjennomført av Arbeidsmarkedssetaten (Aetat).

Formålet med undersøkelsen er å kartlegge bedriftenes etterspørsel etter arbeidskraft det kommende året. Hvilke næringsgrupper som venter etterspørsel eller reduksjon i etterspørsel av arbeidskraft, om bedriftene har forsøkt å rekruttere arbeidskraft de siste tre månedene uten å få tak i rett/ønsket kompetanse. I år kartlegges også andelen som har blitt direkte påvirket av koronapandemien og hvordan disse bedriftene har blitt påvirket. Undersøkelsen er en viktig kilde til å bedre kunnskapen til NAV om bedriftenes behov for arbeidskraft.

NAV Vestfold og Telemark vil benytte anledning til å takke alle som har besvart spørreskjemaet og dermed gjort undersøkelsen mulig. Dere har hjulpet oss betydelig med å innhente viktig og nyttig informasjon. Ved å kjenne til næringslivets behov og forventninger kan NAV på en bedre måte bidra til kvalifisering og rekruttering av arbeidskraft. Resultatene fra bedriftsundersøkelsen brukes også som grunnlag til å utarbeide arbeidsmarkedsprognoser både nasjonalt og fylkesvis da det gir en god indikasjon på utviklingen i arbeidsmarkedet.

Datagrunnlaget for NAV Vestfold og Telemark

Statistikkseksjonen hos Arbeids- og velferdsdirektoratet trakk et representativt utvalg av virksomheter i de enkelte fylker og regioner.

NAVs bedriftsundersøkelse i Vestfold og Telemark inkluderte i år et utvalg på 1 287 bedrifter og foretak, både offentlig og private med tre eller flere ansatte. Invitasjon til å delta

i undersøkelsen ble sendt ut 16. februar 2021. Undersøkelsen ble i år, for første gang sendt ut som post i Altinn. Bedrifter som ikke hadde respondert på undersøkelsen ble kontaktet per telefon i perioden 25. februar – 26. mars 2021 av de lokale NAV kontor og NAV Vestfold og Telemark.

Det er et krav fra Arbeids- og velferdsdirektoratet at svarprosenten overstiger 60 prosent. Det ble innhentet svar fra 859 bedrifter, noe som ga en svarprosent på 67 prosent.

Spørsmålsformulering

Undersøkelsen inneholder åtte spørsmål som er like for hele landet. I tillegg til disse åtte spørsmålene kunne kontorene velge å legge til spørsmål dersom de ønsker det. I år var ble

De åtte spørsmålene i undersøkelsen er felles for hele landet og måler behov for arbeidskraft, eventuelle rekrutteringsproblemer samt rekrutteringskanaler. I år har to av spørsmålene vært knyttet til koronapandemien.

I første spørsmål blir bedriftene bedt om å oppgi antall ansatte i dag, og i spørsmål to blir man spurt om å oppgi hvor mange ansatte man forventer å ha om ett år. Svaralternativene i spørsmål to er: 1) Flere enn i dag 2) Like mange som i dag 3) Færre enn i dag.

I spørsmål tre blir det spurt om bedriftene har forsøkt å rekruttere arbeidskraft de siste tre månedene uten å få tak i rett/ønsket kompetanse, og eventuelt om dette skyldes få/ingen kvalifiserte søkere (spørsmål 4). Bedriftene som ikke har fått tak i rett/ønsket kompetanse blir bedt om å spesifisere innenfor hvilke yrker de har rekrutteringsproblemer (spørsmål 5).

Spørsmål seks og syv er nye i år og omhandler koronasituasjonen. Først blir bedriften spurt om bemanningen har blitt påvirket av koronasituasjonen (spørsmål 6). Svaralternativene er: 1) Ja, har sagt opp ansatte 2) Ja, har permittert ansatte 3) Ja, har oppbemannet 4) Nei. I spørsmål syv blir

bedriften spurt om det er sannsynlig at virksomheten må si opp noen av de permitterte i løpet av de neste 6 månedene.

Under spørsmål åtte kan det markeres flere alternativer ~~vedrørende~~ for hvilke rekrutteringskanaler som ble benyttet for den siste ansettelsen i bedriften.

Situasjonen på arbeidsmarkedet i Vestfold og Telemark

Ifølge Statistisk sentralbyrås registerbaserte sysselsettingstall var det i 4. kvartal 2020 183 035 personer sysselsatt i Vestfold og Telemark, ned 1 030 personer eller 0,6 prosent fra året før. Dette utgjør 63,2 prosent av befolkningen mellom 15 og 74 år per 4. kvartal. Vestfold og Telemark har en høyere gjennomsnittsalder for sysselsatte med 43,2 år mot 42,1 på landsbasis.

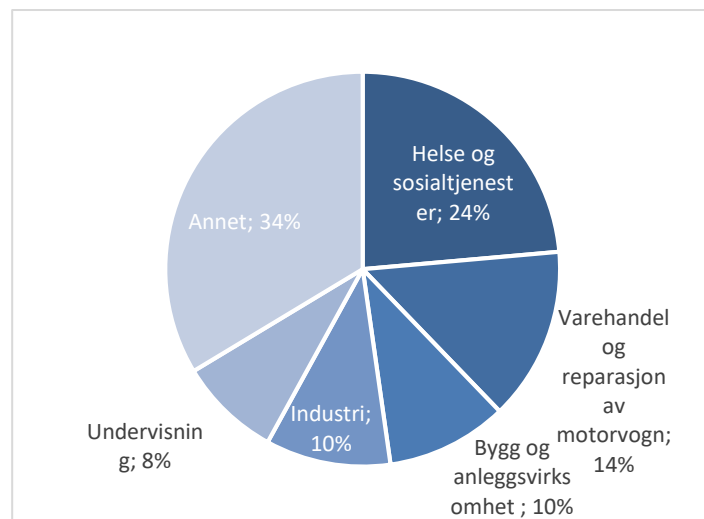
Ifølge tall fra SSB var det i alt registrert 47.222 bedrifter i Vestfold og Telemark per januar 2021. Dette er en økning på 2,9 prosent fra samme periode i fjor.

Sysselsetting i næringene

Figur 1 viser sysselsatte i Vestfold og Telemark fordelt på ulike næringer. Tallene er per 4. kvartal 2020. Fordelingen tar utgangspunkt i registrert arbeidssted.

Helse- og sosialtjenester er den næringen som sysselsetter flest i Vestfold og Telemark. 24 prosent av alle sysselsatte, det vil si 43 183 personer, arbeider innen denne sektoren. Deretter følger varehandel og reparasjon av motorvogner med 14 prosent, bygg og anleggsvirksomhet og industri med 10 prosent hver og undervisning med 8 prosent.

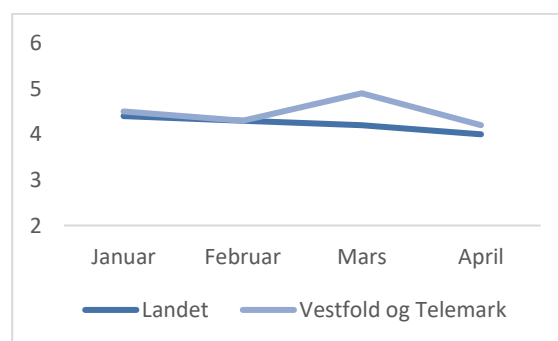
«Annet» inneholder næringene offentlig forvaltning, eiendomsdrift, forretningsmessig og faglig tjenesteyting, transport og lagring, personlig tjenesteyting, overnattings- og serveringsvirksomhet, jordbruk, skogbruk og fiske, bergverksdrift og utvinning, elektrisitet, vann og renovasjon, informasjon og kommunikasjon, finansiering og forsikring samt oppgitt.



Figur 1: Sysselsatte med arbeidssted i Vestfold og Telemark fordelt på næring, per 4. kvartal 2020. Kilde: SSB

Ledighet

Figur 2 viser at arbeidsledigheten i Vestfold og Telemark og i landet fra januar til april 2021. I mars 2021 var ledigheten 4,9 prosent i Vestfold og Telemark mens den var 4,2 prosent i gjennomsnitt i landet. Grunnet til at ledigheten var så høy i Vestfold og Telemark var de strenge smittevernstiltakene som ble innført i de fleste kommunene i fylket på grunn av høyt smittepress. I April 2021 var ledigheten 4,2 prosent i Vestfold og Telemark og 4,0 prosent i gjennomsnitt i landet.



Figur 2: Arbeidsledighet i Vestfold og Telemark, januar 2021 – april 2021 (andel helt ledige).

Yrker og næringer

NAV [Vestfold og Telemark](#) presenterer resultater for både yrker og næringer. Det er viktig å merke seg at inndelingen i yrker og næringer bygger på forskjellige klassifiseringsprinsipper. Næring viser hva slags produksjon som hovedsakelig foregår i virksomheten, mens yrkesbetegnelse viser hva slags arbeidsoppgaver som tilfaller en sysselsatt. Innenfor den enkelte næring vil det finnes et bredt spekter av yrker.

Bedriftenes forventninger

I spørsmål ett og to i spørreskjemaet ble bedriftene spurt om hvor mange ansatte virksomheten hadde ved undersøkelsestidspunktet, og om hvor mange ansatte de trodde virksomheten kom til å ha om ett år, se vedlegg 1. Ut fra svarene kan man lage et sysselsettingsbarometer, se tabell 1. Alle bedrifter som forventer en økning i sysselsettingen blir betegnet som positive, mens bedrifter som forventer nedbemanning blir betegnet som negative. I et slikt barometer teller 15 ansettelser i en bedrift like mye som én ansettelse i en annen bedrift. Dette blir derfor et mål på hvor stor andel av bedriftene som ser positivt på framtiden, i stedet for et kvantitativt estimat på sysselsettingsendringen. Differansen mellom positive og negative bedrifter kaller vi netto forventning.

Årstall	Positiv	Negativ	Netto forventning
2019	29 %	9 %	20 %
2020	23 %	9 %	14 %
2021	23 %	12 %	11 %

Tabell 1: Sysselsettingsbarometer i Vestfold og Telemark, 2019-2021.

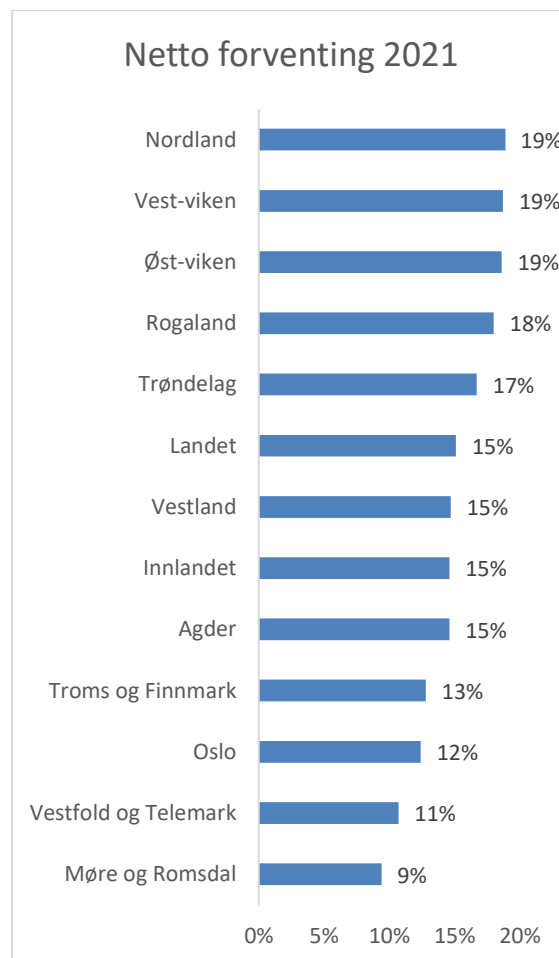
Tabellen viser at det er andelen bedrifter som har en positiv forventning har hatt en nedgang sammenlignet med 2019 men er stabil sammenlignet med 2020. Andel negative har hatt en økning, noe som ikke er overraskende med tanke på situasjonen mange bedrifter står i, med mange permitterte. Samlet gir dette en nedgang i netto forventning sammenlignet med tidligere år.

NAVs sysselsettingsbarometer

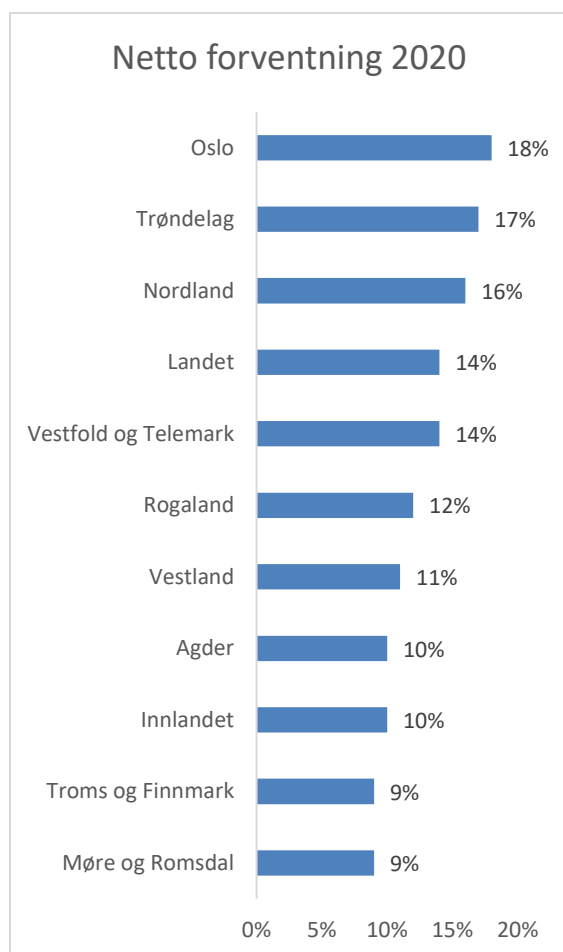
På spørsmålet om bedriftenes sysselsettingsforventninger det kommende året, skiller vi mellom bedrifter som forventer økt, uendret eller redusert sysselsetting. Netto forventningen i sysselsettingsbarometeret beregnes ved å se differansen mellom andelen som forventer stigende utvikling og andelen som forventer fallende utvikling. Netto forventningen

kan tolkes som et mål på hvordan stemningen er blant bedriftene.

På landsbasis er det kun ett fylke som har lavere netto forventning enn Vestfold og Telemark. Nordland ligger på topp med en netto forventning på 19 prosent. Fylket med lavest netto forventning er Møre og Romsdal med 9 prosent. Gjennomsnittet på landsbasis var 15 prosent som er en økning på ett prosentpoeng fra i fjor, se figur 3 og 4.



Figur 3: Sysselsettingsbarometer for 2021, etter fylke/region.



Figur 4: Sysselsettingsbarometer for 2020, etter fylke.

Analyse og endring av metode til vektning

I de tilfeller hvor resultatene presenteres i form av andeler og ikke absoluttverdier, vektet resultatene. Siden næringene varierer i størrelse er det nødvendig å tildele de store næringene mer vekt enn de små. Vektingen konstrueres ut fra forholdet mellom antall virksomheter i næringen og antall virksomheter totalt. Fordi utvalget har en overrepresentasjon av store virksomheter, må resultatene innenfor hver næring også vektet i forhold til små og store virksomheter i populasjonen.

Næringenes forventninger

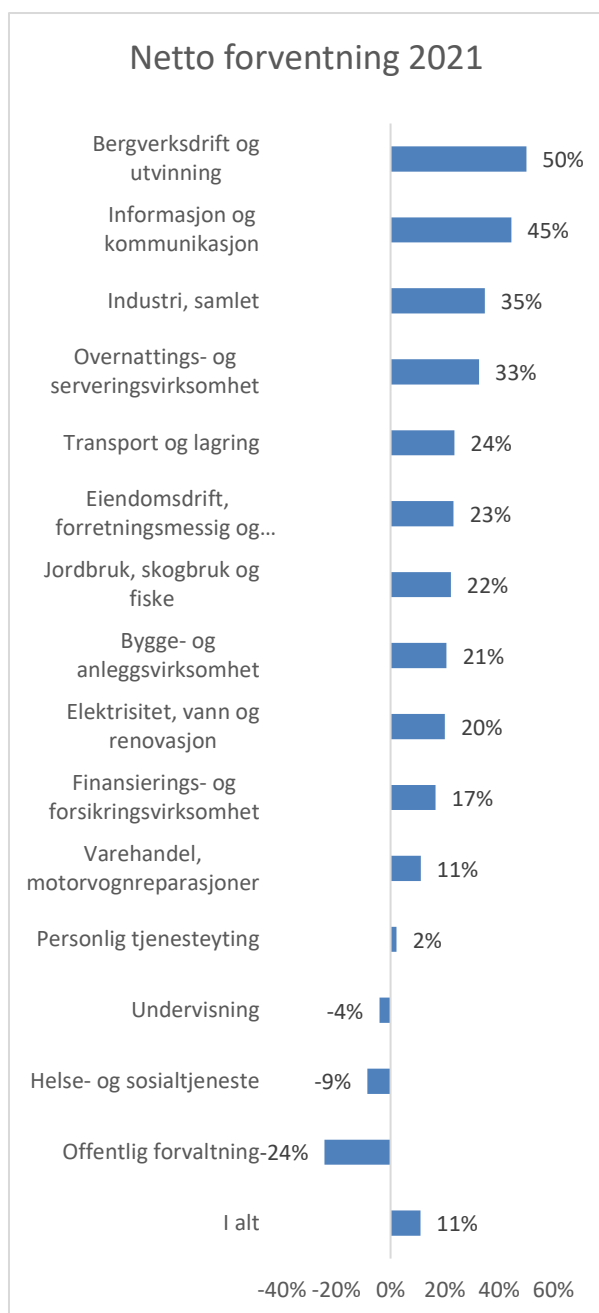
Vi kan lage et tilsvarende sysselsettingsbarometer fordelt på ulike næringer, se figur 5. Igjen må det presiseres at barometeret ikke sier noe om antall ansatte som er involvert. Hvis det for eksempel er mange negative bedrifter med få ansatte og en positiv bedrift med mange ansatte innen en næring, kan

denne ene bedriften bidra til en positiv sysselsettingsvekst totalt sett. I sysselsettingsbarometeret vil likevel denne bransjen være negativ.

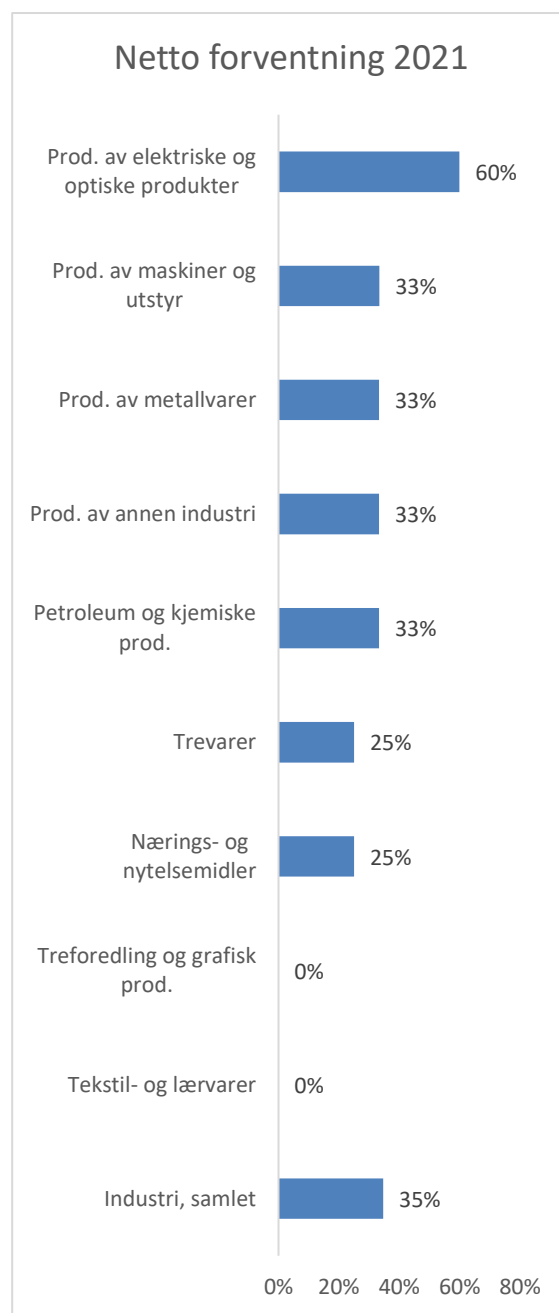
Figuren viser at det er et stort flertall av positive næringer (11). Tre næringer har en negativ netto forventning.

De positive næringene er bergverksdrift og utvinning (netto forventning 50), informasjon og kommunikasjon (netto forventning 45), industri, samlet (netto forventning 35), overnattings- og serveringsvirksomhet (netto forventning 33), transport og lagring (netto forventning 24), eiendomsdrift, forretningsmessig og faglig tjenesteyting (netto forventning 23), jordbruk, skogbruk og fiske (netto forventning 22), bygge- og anleggsvirksomhet (netto forventning 21), elektrisitet, vann og renovasjon (netto forventning 20), finansierings- og forsikringsvirksomhet (netto forventning 17), varehandel og motorvognreparasjoner (netto forventning 11) samt personlig tjenesteyting (netto forventning 2).

Næringsgruppene undervisning, helse- og sosialtjenester og offentlig forvaltning har en netto negativ forventning fremover. Dette henger sammen med at dette er bransjer der koronapandemien har ført til oppbemanning og hvor det er naturlig at bedriftene ikke forventer at dette skal fortsette fremover.



Figur 5: Næringsfordelt sysselsettingsbarometer. Differansen mellom andel bedrifter som forventer å øke sysselsettingen og andelen som forventer å nedbemanne (i prosent) innenfor hver næring.

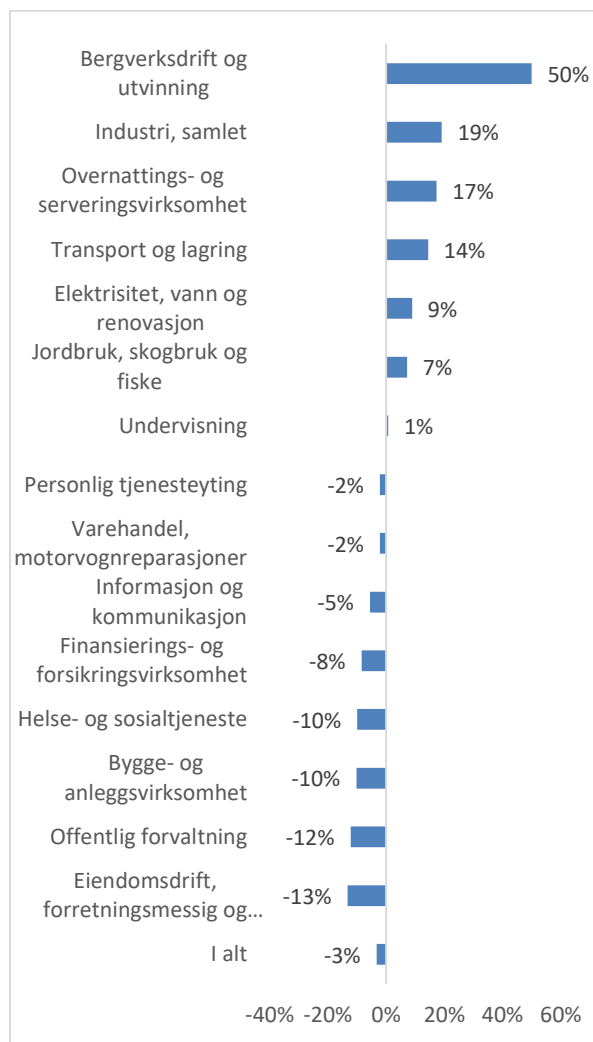


Figur 6: Industrien samlet med undergruppene:

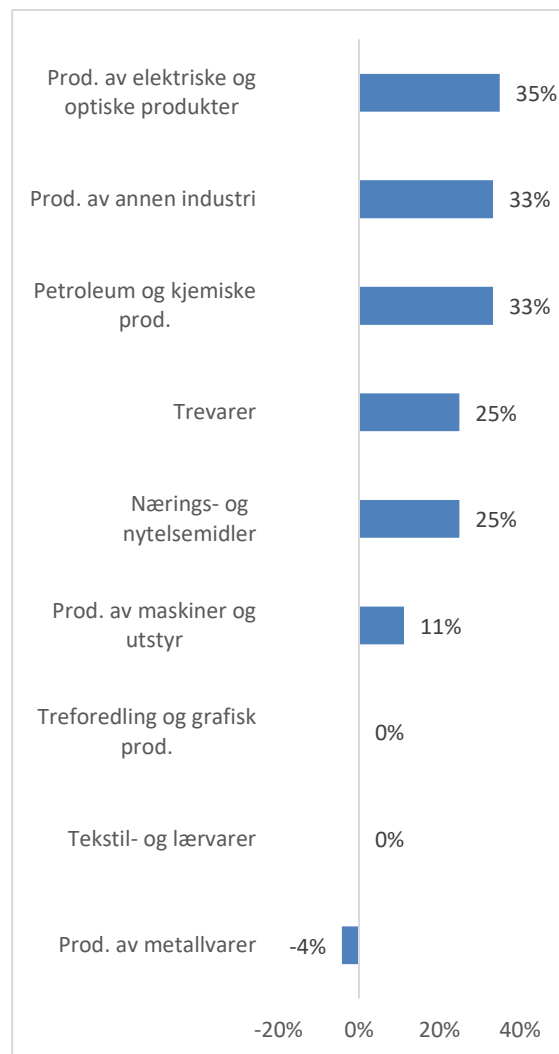
Produksjon av elektriske og optiske produkter (netto forventning 60), produksjon av maskiner og utstyr (netto forventning 33), produksjon av metallvarer (netto forventning 33), produksjon av annen industri (netto forventning 33), petroleum og kjemisk produksjon (netto forventning 33), trevarer (netto forventning 25), nærings- og nytelsesmidler (netto forventning 25), treforedling og grafisk produksjon (netto forventning 0) samt tekstil og lærvarer (netto forventning 0).

I forhold til fjorårets undersøkelse har åtte næringer hatt en nedgang og syv næringer har hatt en nedgang av netto forventning.

Næringene som har størst positiv endring er bergverksdrift og utvinning og industrien samlet. Den største endringen i negativ retning ser vi innen eiendomsdrift, forretningsmessig og faglig tjenesteyting.



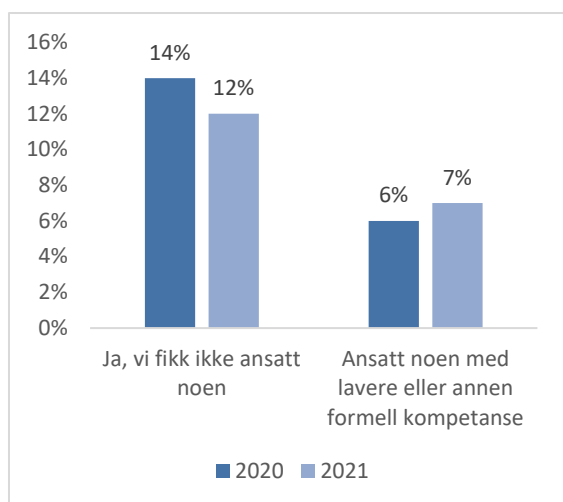
Figur 7: Næringsfordelt sysselsettingsbarometer, endring fra i fjor (i prosentpoeng).



Figur 8: Næringsfordelt sysselsettingsbarometer, industrien samlet med undergrupper, endring fra i fjor (i prosentpoeng).

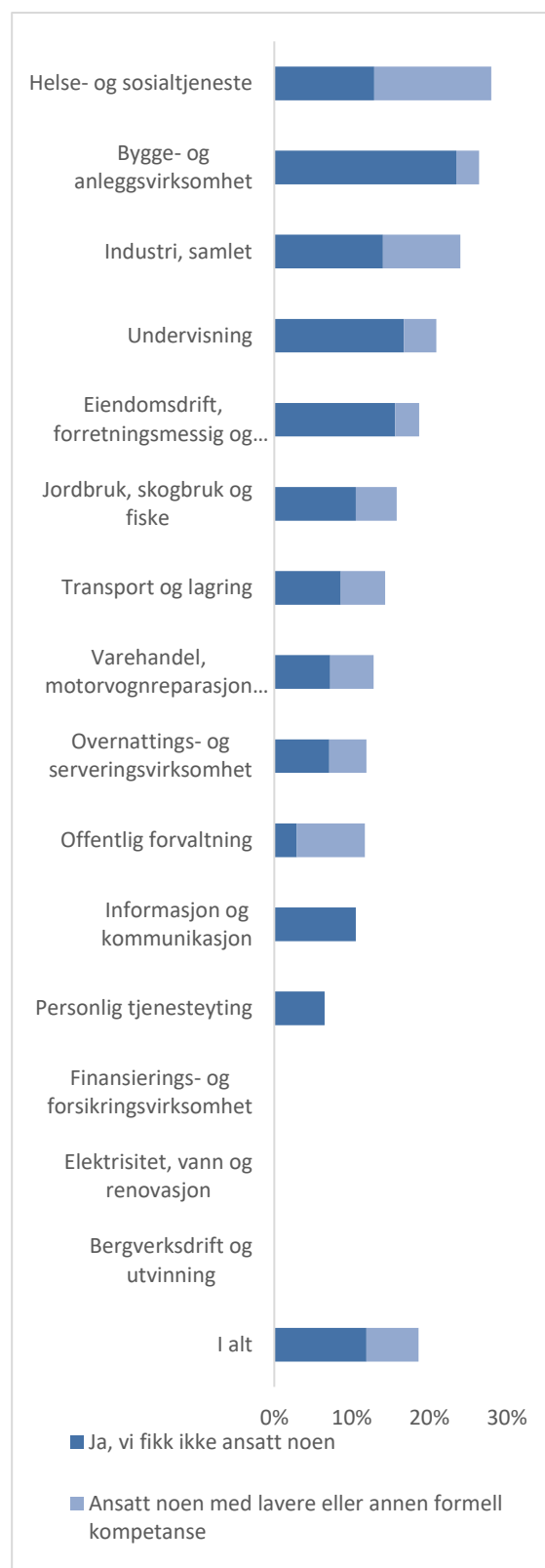
Mislykket rekruttering

I spørsmål fire ble bedriftene spurt om de har forsøkt å rekruttere inn personer uten å få tak i rett/ønsket kompetanse de siste tre månedene. Vi ser av figur 9 at andelen som ikke har fått ansatt noen er 12 prosent, mens syv prosent av bedriftene ansatte noen med lavere kompetanse enn de søkte etter. Figuren viser også at andelen bedrifter som ikke har fått ansatt noen er redusert med 2 prosentpoeng fra 2020 til 2021. Andelen av bedriftene som ansatte noen med lavere kompetanse er ett prosentpoeng høyere enn i fjor.



Figur 9: Andel bedrifter som har mislykket med rekruttering i Vestfold og Telemark.

Næringene hvor flest har mislykket med rekruttering eller ansatt noen med lavere kvalifikasjoner er helse- og sosialtjeneste etterfulgt av bygge- og anleggsvirksomhet, se figur 10.



Figur 10: Andel bedrifter som har mislykket med rekruttering i Vestfold og Telemark, etter næring.

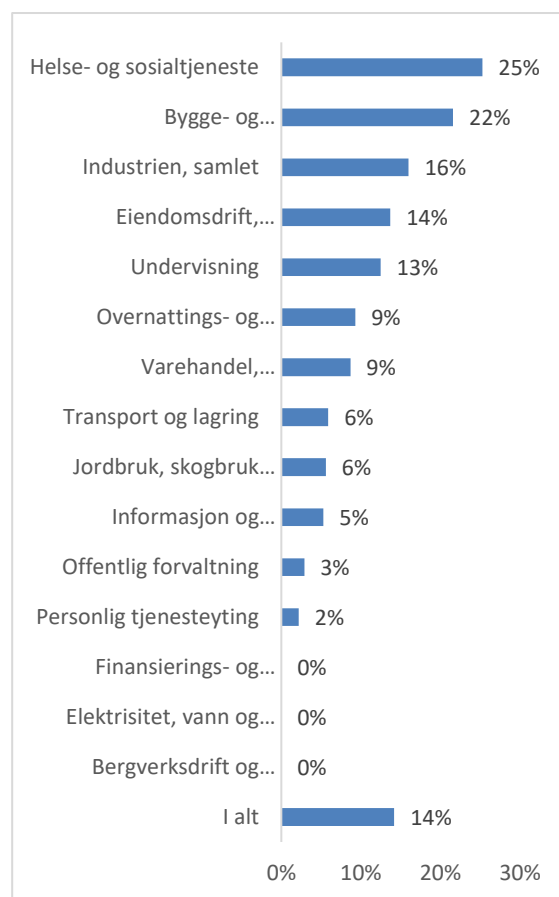
Rekrutteringsproblemer

Bedriftene ble i tillegg spurt om ingen/få kvalifiserte søkere var årsaken til at de ikke fikk tak i rett/ønsket kompetanse eller ansatte noen med lavere kvalifikasjoner. Dersom bedriftene svarte ja på dette ble de definert som bedrifter med rekrutteringsproblemer. Svarene som ble avgitt viser at 14 prosent av bedriftene i Vestfold og Telemark har rekrutteringsproblemer i 2021, dette var samme andel som i gjennomsnitt i landet.

	2020	2021
Vestfold og Telemark	16 %	14 %
Landet	17 %	14 %

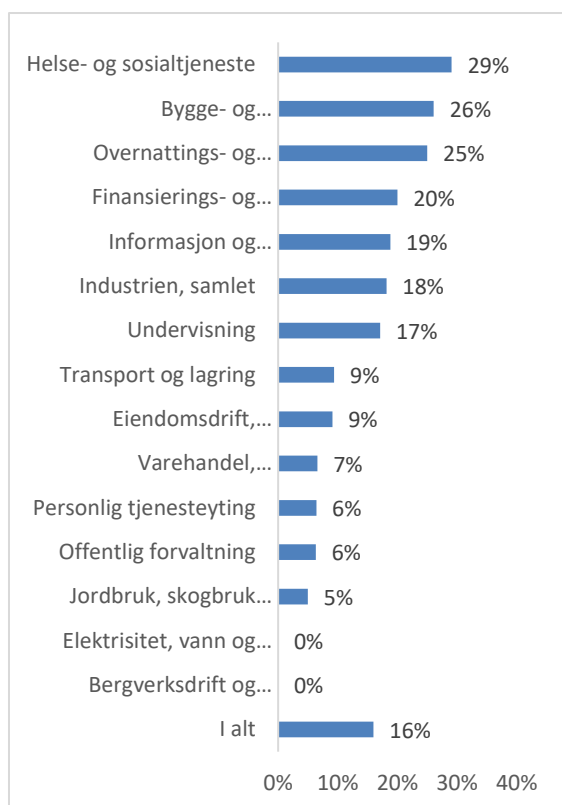
Tabell 2: Rekrutteringsproblemer.

Figur 11 viser rekrutteringsproblemene fordelt på næring. Næringen med de største rekrutteringsproblemene er helse- og sosialtjeneste, bygge- og anleggsvirksomhet og industrien.



Figur 11: Andel bedrifter med rekrutteringsproblemer, etter næring.

Figur 12 viser andel bedrifter med rekrutteringsproblemer fordelt på næring for 2020. Også i fjor var det helse og sosialtjenester og bygge- og anleggsvirksomhet som hadde størst rekrutteringsproblemer, tett fulgt av overnattings- og serveringsvirksomhet.



Figur 12: Andel bedrifter med rekrutteringsproblemer, endring fra i fjor, etter næring.

Arbeidskraftsbehovet i Vestfold og Telemark

I Bedriftsundersøkelsen 2021 forventer 23 prosent av bedriftene i Vestfold og Telemark en økning av antall ansatte i løpet av året. 12 prosent av bedriftene forventer en nedgang, og 65 prosent forventer en uendret situasjon. Dette gir en differanse mellom optimistiske og pessimistiske bedrifter på 11 prosentpoeng.

12 prosent av alle bedriftene i Telemark har forsøkt å rekruttere inn personer uten å få tak i rett/ønsket kompetanse de siste tre måneder. Syv prosent av bedriftene har ansatt noen med lavere eller annen formell kompetanse enn de i utgangspunktet ønsket. Andelen bedrifter som svarer at dette skyldes ingen eller få søkere er 14. Det innebærer at 14 prosent av bedriftene i Telemark har rekrutteringsproblemer.

Arbeidskraftbehov - næring

I Vestfold og Telemark er det estimert en mangel på arbeidskraft på 3 430 personer, se tabell 3. Til sammenligning ble det estimert en mangel på 4 749 personer i 2020 – før koronapandemien kom. Det er størst mangel innen bygg- og anleggsvirksomhet og innen helse- og sosialtjenester, fulgt av varehandel og motorvognreparasjon og Eiendomsdrift, forretningsmessig og faglig tjenesteyting.

Sammenlignet med fjoråret er det størst økning, i antall, av mangel på arbeidskraft innen informasjon og kommunikasjon samt bygg- og anleggsbransjen. I 2020 var det en mangel på 800 personer innen bygg og anlegg, noe som har økt til 880 personer i 2021. Innen informasjon og kommunikasjon var det mangel på 56 personer i 2020. I 2021 har det økt til 165 personer.

Størst reduksjon, i antall, av mangel på arbeidskraft finner vi innen Eiendomsdrift, forretningsmessig og faglig tjenesteyting. I 2020 var det en mangel på 892 personer, noe som har sunket til 388 personer i 2021.

Næring	Antall personer
Bygge- og anleggsvirksomhet	880
Helse- og sosialtjeneste	809
Varehandel, motorvognreparasjoner	396
Eiendomsdrift, forretningsmessig og faglig tjenesteyting	388
Industri, samlet	266
Overnattings- og serveringsvirksomhet	220
Informasjon og kommunikasjon	165
Transport og lagring	84
Undervisning	69
Personlig tjenesteyting	58
Offentlig forvaltning	34
Jordbruk, skogbruk og fiske	28
Finansierings- og forsikringsvirksomhet	21
Elektrisitet, vann og renovasjon	8
Bergverksdrift og utvinning	4
I alt	3430

Tabell 3: Mangel fordelt på næring i Vestfold og Telemark. Kun næringer hvor det er estimert mangel er tatt med.

På landsbasis er det estimert en mangel på 45 997 personer, ned 4742 personer fra i fjor. I likhet med Vestfold og Telemark er det på landsbasis næringsgruppene bygg og anlegg og helse og sosialtjenester som har viser størst mangel på arbeidskraft. Innen bygg og anlegg er det nå mangel på 8523 personer og innen helse og sosial er det mangel på 11565 personer.

I liket med Vestfold og Telemark er det også på landsbasis en reduksjon, i antall, av mangel på arbeidskraft innen Eiendomsdrift, forretningsmessig og faglig tjenesteyting med en nedgang på 3345 personer, men det har

også vært en stor reduksjon innen overnatting og serveringsvirksomhet.

Mangel på arbeidskraft - definisjon

For å kunne kartlegge omfanget av bedriftenes rekrutteringsproblemer er det nyttig å måle mangel på arbeidskraft i antall personer. I NAVs bedriftsundersøkelse blir dette gjort gjennom tre spørsmål. Bedriften blir bedt om 1) å besvare om den de siste tre månedene har forsøkt å rekruttere inn personer uten å få tak i rett/ønsket kompetanse. Dersom svaret er ja, bes bedriften om 2) å spesifisere om dette skyldes ingen/for få kvalifiserte søkere eller annet. Dersom bedriften svarer førstnevnte bes den 3) å oppgi hvor mange stillinger dette omfatter, og innenfor hvilke yrker. Mangelen på arbeidskraft hos den enkelte bedrift er lik antall personer bedriften velger å oppgi på det tredje spørsmålet. Svarene benyttes til å estimere mangel fordelt på næring, ut fra næringen som bedriften tilhører samt mangel innen enkelte yrker i Vestfold og Telemark. Mangelen blir et mål på hvor mange stillinger som ikke ble besatt eller besatt med en annen kompetanse enn ønsket. Det vil knytte seg usikkerhet til disse estimatene. Jo mer detaljert kjennetegnet det søkes på, desto større er usikkerheten til estimatet. For eksempel er det større usikkerhet knyttet til estimatene for yrker enn det vil være for næringer. Dette fordi det er færre virksomheter som har oppgitt mangel på et yrke enn innen en næring, og estimatet blir dermed mer følsomt dersom en bedrift oppgir svært høy mangel sammenlignet med andre.

Arbeidskraftbehov - yrker

Tabell 4 viser en oversikt over de yrkene hvor det er størst mangel på arbeidskraft. Alle tall er avrundet til nærmeste 25. Vi presiserer at dersom et yrke ikke er med på lista, betyr ikke det nødvendigvis at det ikke er etterspurt, men at datagrunnlaget kan være for spinkelt til å trekke konklusjoner.

De fleste mangelyrkene er gjengangere på listen over yrker med rekrutteringsproblemer de siste årene. Yrker som også rapporterte om høy mangel i 2020 er blant annet tømrere og snekkere, sykepleiere, helsefagarbeidere, betongarbeidere, rørleggere og VVS – montører, elektrikere og legespesialister.

Yrke	Antall personer
Sykepleiere	300
Tømrere og snekkere	300
Helsefagarbeidere	225
Andre helseyrker	175
Betongarbeidere	125
Rørleggere og VVS-montører	100
Elektrikere	100
Andre håndverkere	100
Legespesialister	75
Spesialsykepleiere	75
Servitører	75
Andre salgsmedarbeidere	75
Sveisere	75
Serviceelektronikere	75
Programvareutviklere	50
Kokker	50
Telefon- og nettselgere	50
Andre bygningsarbeidere	50
Isolatører mv.	50
Malere og byggtapetsere	50
Overflatebehandlere og lakkerere	50
Lastebil- og trailersjåfører	50
Andre administrative ledere	25
Sivilingeniører (bygg og anlegg)	25
Andre sivilingeniører (unntatt elektroteknologi)	25
Vernepleiere	25
Universitets- og høyskolelektorer/-lærere	25
Grunnskolelærere	25
Systemanalytikere/-arkitekter	25
Andre programvare- og applikasjonsutviklere	25
Bygningsingeniører	25
Andre ingeniører	25
Bioingeniører	25
Kundebehandlere lån og kreditt	25
Innkjøpere	25
Driftsteknikere, IKT	25

Nettverks- og systemteknikere, IKT	25
Frisører	25
Andre personlige tjenesteytere	25
Butikkmedarbeidere	25
Vektere	25
Gartnere	25
Murere	25
Kopper- og blikkenslagere	25
Platearbeidere	25
Bilmekanikere	25
Anleggsmaskin- og industrimekanikere	25
Automatikere	25
Slaktere, fiskehandlere mv.	25
Bakere, konditorer mv.	25
Montører av elektriske og elektroniske produkter	25
Andre montører	25
Bil-, drosje- og varebilførere	25
Anleggsmaskinførere	25
Renholdere i bedrifter	25
Kjøkkenassistenter	25

Tabell 4: Mangelyrker i Vestfold og Telemark

Bygg og anlegg

I Bedriftsundersøkelsen 2021 forventer 31 prosent av bedriftene innen bygg og anlegg i Telemark en økning i antall ansatte. 11 prosent forventer en nedgang. Netto forventning i denne bransjen er derfor 20 prosent. Netto forventning i denne bransjen er uendret fra 2020.

27 prosent av bedriftene innen bygg og anlegg har rekrutteringsproblemer, ned ett prosentpoeng fra i fjor. Bygg og anleggsbransjen er en av bransjene hvor det er vanskeligst å få tak i folk. 24 prosent av bedriftene har mislykket i å rekruttere de siste månedene, mens tre prosent har rekruttert personer med lavere kvalifikasjoner enn de var ute etter.

Disse resultatene gjenspeiler seg også i oversikten over mangel på arbeidskraft, der det ble estimert at denne bransjen mangler 880 personer. Tømrere og snekkere er det størst etterspørsel etter, hvor det er estimert en mangel på 300 personer, opp 60 personer fra i fjor.

Per april 2021 er 749 arbeidsledige registrert med bakgrunn fra bygg og anlegg i Vestfold og Telemark. På samme tid var det utlyst 430 stillinger i denne bransjen.

Helse- og sosialtjeneste

Innen helse- og sosialtjenester forventer 12 prosent av bedriftene en økning i antall ansatte, imens 21 prosent forventer en nedgang i antall ansatte. Netto forventning blir dermed negativ med minus ni prosent. Til sammenligning var netto forventningen i fjor en prosent. På landsbasis er netto forventning tre prosent.

28 prosent av bedriftene har rekrutteringsproblemer, ned fra 29 prosent i 2020. Dette er bransjen hvor det er mest utfordrende å rekruttere både på landsbasis og i Vestfold og Telemark.

Det er estimert en mangel på 809 personer innen helse- og sosialtjenester i Vestfold og Telemark. Dette er en økning fra i fjor på 39 personer. Sykepleiere, andre helseyrker, helsefagarbeidere, legespesialister samt spesialsykepleiere topper listen over mangelyrker.

I NAVs ledighetsstatistikk var det per april 2021 registrert 442 ledige personer fra helse, pleie og omsorg. Samtidig var det 629 utlyste stillinger.

Varehandel og motorvognreparasjoner

I årets bedriftsundersøkelse oppgir seks prosent av bedriftene at de forventer en nedgang i sysselsettingen innen denne næringen og 17 prosent oppgir at de forventer en økning som samlet gir en positiv forventning

på 11 prosent. Dette er en nedgang fra 13 prosent i fjor.

I denne næringen er det estimert en mangel på 396 personer. 13 prosent av bedriftene oppgir at de har rekrutteringsproblemer.

I april 2021 var det registrert 1 485 ledige innen butikk- og salgsarbeid imens det var utlyst 364 stillinger innen samme bransje.

Eiendomsdrift, forretningsmessig og faglig tjenesteyting

Eiendomsdrift, forretningsmessig og faglig tjenesteyting består av ulike virksomheter, bl.a. regnskaps-, reklame- og bemanningsbyråer, arkitekter og rengjøringstjenester, men også kommunale tjenester knyttet til drift og vedlikehold av bygningsmasse sorterer innunder næringen.

Innen næringen forventer 11 prosent en nedgang i sysselsettingen, mens 34 prosent forventer en økning. Dette gir en netto forventning på 23 prosent, som er en nedgang fra netto forventning på 36 prosent i 2020.

I denne næringen har 19 prosent av bedriftene rekrutteringsproblemer. Totalt sett er det estimert en mangel på 388 personer som er en nedgang på 504 personer fra 2020.

Mange ulike yrkesgrupper kan være ansatt her. Eksempel på yrke med mangel i år er revisorer, regnskapsrådgivere eller ingeniører.

Industri

I Bedriftsundersøkelsen blir svarene fra bedriftene innen industri fordelt på ni ulike industrinæringene. Ingen av de ni industrinæringene har en negativ netto forventning, men treforedling og grafisk produksjon og tekstil og lærvarer er nøytrale. Klart mest positiv er produksjon av optiske og elektriske produkter, men produksjon av

maskiner og utstyr, produksjon av metallvarer og produksjon av kjemiske varere er har også en klart positiv nettoforventning. Samlet har næringen en positiv netto forventning på 35 prosent. Til sammenligning var netto forventning 16 prosent i 2020.

Innen industri opplyser 24 prosent å ha rekrutteringsproblemer.

Bedriftene innen industri estimeres til å ha en mangel på 266 personer totalt. Dette er en nedgang på 310 personer sammenlignet med 2020. Nedgangen skyldes spesielt lavere etterspørsel etter arbeidskraft innen produksjon av metallvarer og produksjon av maskiner og utstyr.

Overnatting og servering

Overnatting og serveringsvirksomhet er en bransje som er hardt rammet av koronapandemien. Likevel svarer 33 prosent av de spurte bedriftene at de forventer en økning i antall ansatte og ingen svarer at de forventer færre ansatte. Dette kan henge sammen med at bedriftene allerede har sagt opp eller permittert mange ansatte og dermed forventer at med vaksine og mindre smittevernstiltak så vil de kunne øke antall ansatte igjen i løpet av 2021.

12 prosent av bedriftene i denne bransjen i Vestfold og Telemark har rekrutteringsproblemer. På landsbasis har 15 prosent rekrutteringsproblemer.

Det er estimert en mangel på 220 personer innen denne bransjen og det gjelder både servitører og kokker.

Denne bransjen har tradisjon med å ansette fra utlandet, blant annet ved hjelp fra NAV Eures.

Informasjon og kommunikasjon

Innen informasjon og kommunikasjon forventer 56 prosent av bedriftene en økning i sysselsettingen og 11 prosent forventer en nedgang. Dette gir en positiv netto forventning

på 45 prosent. Til sammenligning var netto forventning 50 prosent i 2020. Dette er en bransje der nettoforventingen har økt mye de siste årene. Dette henger trolig sammen med utviklingen av og behovet for digitale tjenester.

I denne næringen estimeres det en mangel på 165 personer. 11 prosent av bedriftene har rekrutteringsproblemer.

Koronasituasjonen

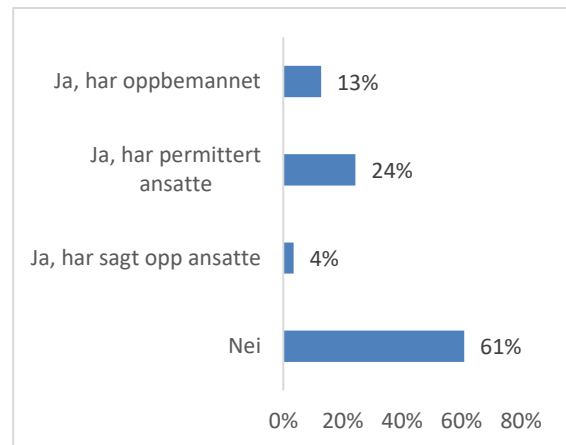
I tillegg til de spørsmålene som er gjennomgått over og som har vært en del av bedriftsundersøkelsen i flere år, er det i tillegg inkludert to spørsmål rettet mot koronasituasjonen i år.

I spørsmål seks blir bedriftene spurt om bemanningen i virksomheten har blitt direkte påvirket av koronasituasjonen?

Figur 13 viser svarene på spørsmål seks. I overkant av 60 prosent av bedriftene oppgir at bemanningen ikke direkte har blitt påvirket av koronapandemien. 13 prosent av bedriftene svarer at de har oppbemannet som følge av pandemien. Andelen som har oppbemannet er høyest innen helse og sosialtjenester og undervisning.

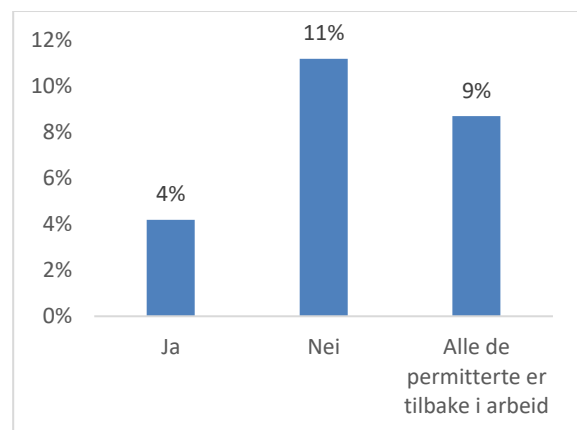
Videre svarer 24 prosent av bedriftene at de har måttet permittere ansatte. Andelen som har permittert ansatte er høyest inne treforedling og grafisk produksjon samt innen overnatting- og serveringsvirksomhet.

Fire prosent oppgir at de har sagt opp ansatte som følge av pandemien. Det er høyest andel av bedriftene innen transport og lagring og innen overnatting og serveringsvirksomhet som har måttet si opp ansatte. Flere kryss mulig, derfor er summen av andelene over hundre prosent.



Figur 13: Andel bedrifter som ikke har og som har blitt påvirket av koronasituasjonen.

I spørsmål syv blir de bedriftene som krysset 'ja, har permittert ansatte' i spørsmål seks spurt om det er sannsynlig at virksomheten må si opp de permitterte innen seks måneder. 11 prosent av bedriftene svarer at det ikke er sannsynlig at de må si opp de permitterte. I tillegg svarer ni prosent av bedriftene at de permitterte allerede er tilbake i arbeid. Fire prosent av bedriftene ser det som sannsynlig at de må si opp de permitterte ansatte i løpet av de neste seks månedene.



Figur 14: Andel bedrifter som svarer at det er sannsynlig at de må si opp de permitterte.

Referanser

NAV Vestfold og Telemark (2019). Bedriftsundersøkelsen 2019
NAV Vestfold og Telemark (2020). Bedriftsundersøkelsen 2020
NAV Vestfold og Telemark (2021). Prognose for arbeidsmarkedet.



NAVs bedriftsundersøkelse 2021

Kartlegging av arbeidsmarkedet

Spar tid på skjemaer: Opplysninger dere gir i dette skjemaet kan helt eller delvis bli benyttet også av andre offentlige organer som har hjemmel til å innhente de samme opplysningene. (Lov om Oppgaveregisteret §§ 5 og 6.)
Ønsker dere samordning? Ta kontakt med Oppgaveregisteret på telefon 75 00 75 00.

1. Hvor mange ansatte er det i bedriften i dag? (flette inn tall fra registeret som hjelp her?)

Ta med disse gruppene: Fast ansatte, midlertidig ansatte, lærlinger, permitterte, personer på arbeidsmarkedstiltak som dere har lønnsutgifter for og personer som er utleid til andre virksomheter, men som er ansatt hos dere.

Følgende tas ikke med: Innleid arbeidskraft.

Antall ansatte i dag:

2. Hvor mange ansatte venter dere å ha om ett år?

Ta med de samme gruppene som i spørsmål 1. Gi en vurdering ut fra bedriftens forventninger i dag.

Sett kun ett kryss.

- Flere enn i dag
- Like mange som i dag
- Færre enn i dag

3. Har bedriften de siste tre månedene forsøkt å rekruttere inn personer uten å få tak i rett/ønsket kompetanse?

Vi ønsker svar selv om dere ikke venter en økning i antall ansatte det kommende året. Med forsøkt å rekruttere menes her at bedriften aktivt har forsøkt å rekruttere ny(e) medarbeider(e) ved å lyse ut stilling, headhunte eller lignende, uten å lykkes.

- Ja, vi fikk ikke ansatt noen → Gå til spørsmål 4.
- Vi fikk ikke ansatt noen med de kvalifikasjonene vi søkte etter, men har ansatt noen med lavere eller annen formell kompetanse → Gå til spørsmål 4.
- Nei → Gå til spørsmål 6.

4. Hva skyldes dette:

- Ingen/for få kvalifiserte søkere (Gå til spørsmål 5)
- Annet (Gå til spørsmål 6)

5. Innen hvilke yrker har dere forsøkt å rekruttere inn personer uten å få tak i rett/ønsket kompetanse, og hvor mange stillinger dreier det seg om?

Spesifiser hvilke yrker det gjelder. Ta både med stillinger hvor dere ikke har fått ansatt noen og stillinger hvor dere har måttet ansette personer med lavere eller andre kvalifikasjoner enn dere søkte etter. Hvis dere for eksempel har søkt etter en førskolelærer, men i stedet har måttet ansette en assistent, skal dere føre opp én førskolelærer. Korttidsengasjement på under 4 uker skal ikke tas med.

Yrke	Antall stillinger
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>

6. Har bemanningen i din virksomhet blitt direkte påvirket av koronasituasjonen?

(Flere kryss mulig)

- Ja, har sagt opp ansatte
- Ja, har permittert ansatte (Hvis ja, skal også spørsmål 7 besvares. Hvis nei, gå til spørsmål 8)
- Ja, har oppbemannet
- Nei

7. Er det sannsynlig at din virksomhet må si opp noen av de permitterte i løpet av de neste 6 månedene?

(Bare om man har svart «Ja, har permittert ansatte» under spørsmål 6)

- Ja
- Nei
- Alle de permitterte er tilbake i arbeid

8. For den siste personen dere rekrutterte, hvilke rekrutteringskanaler ble benyttet for denne stillingen? Oppgi her samtlige kanaler som ble brukt i rekrutteringsprosessen. Huk av på siste alternativ hvis dere ikke har rekruttert personer de tre siste årene.

(Flere kryss mulig)

- Aviser, tidsskrifter eller andre trykte medier
- Arbeidsplassen.no
- Andre stillingsdatabaser på internett (f.eks finn.no)
- Egen hjemmeside

- Rekrutteringsbistand fra NAV
- Via NAV-tiltak (arbeidspraksis, lønnstilskudd mv.)
- Sosiale medier (LinkedIn, Facebook, Twitter o.l.)
- Rekrutteringsfirma, vikarbyrå eller lignende
- Intern rekruttering
- Eget nettverk/bejentskapskrets
- CV-database på internett
- Personen som ble rekruttert tok selv kontakt, uten at stillingen ble gjort kjent gjennom andre rekrutteringskanaler
- Annet: _____
- Har ikke rekruttert noen personer de tre siste årene